

Сербіна Наталія Олександрівна
здобувач кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ОБ'ЄКТІВ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Нормативні умови відображають зумовленість кримінально-правового захисту об'єктів житлово-комунального господарства нормами Конституції та іншими законами України.

Поряд з Конституцією України систему нормативно-правових актів, що регламентують організацію і функціонування об'єктів житлово-комунального господарства в Україні становлять закони України, відповідні Укази Президента України і Постанови Кабінету Міністрів України, рішення органів місцевого самоврядування та локальні правові акти.

Основні положення, які регламентують відносини у сфері житлово-комунального господарства закріплено у відповідних сучасних нормативно-правових актах. Серед таких актів особливе місце займають базові закони з цих питань: Житловий кодекс України, закони України «Про приватизацію державного житлового фонду», «Про житлово-комунальні послуги», «Про благоустрій населених пунктів», «Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки». Також потрібно виділити закони України, які доповнюють базові і в яких опосередковано регламентуються відносини у сфері житлово-комунального господарства, наприклад, «Про органи самоорганізації населення», «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», «Про питну воду і питне водопостачання», «Про теплопостачання», «Про відходи» тощо.

Наведене дає підстави дійти висновку, що захист об'єктів житлово-комунального господарства є не тимчасовим явищем, а це довготривалий і систематичний процес, який ґрунтується не лише на діяльності суб'єктів

правоохоронних органів, а й на діяльності всіх членів громадського суспільства.

Таким чином, проведений аналіз вище перелічених нормативно-правових актів дає підстави зробити висновок, що їх метою є не лише регулювання відносин у сфері житлово-комунального господарства, а й захист об'єктів житлово-комунального господарства. Як бачимо, охорона таких об'єктів зумовлена нормативно-правовими умовами.

Міжнародні умови показують практику вирішення кримінально-правового захисту об'єктів житлово-комунального господарства нормами міжнародного права та за законодавством зарубіжних країн. Самостійну роль у соціальній обумовленості кримінально-правового захисту об'єктів житлово-комунального господарства відіграє міжнародний фактор. Особливу роль у належному захисті відносин у сфері житлово-комунального господарства відіграє бажання України йти шляхом європейської інтеграції і необхідність у зв'язку з цим проведення реформи житлово-комунального господарства. Процес реформування житлово-комунального господарства свого часу пережили всі розвинуті країни світу. Шукаючи виходу зі складної ситуації, уряди цих держав проводили політику, що мала забезпечити державну підтримку підприємств житлово-комунальної сфери і, водночас, сприяти якомога ширшому залученню приватного сектору до надання послуг, в результаті чого виникло і розвинулося конкурентне середовище. Як результат, підвищилася ефективність надання житлово-комунальних послуг і знизилася їх вартість. Це безумовно передбачає не тільки зміну та удосконалення повноважень та вимог, які ставитимуться до житлово-комунального господарства, але й належне правове забезпечення та охорону об'єктів у цій сфері.

Аналіз зарубіжного законодавства свідчить про те, що умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства визнається злочином і тягне за собою або кримінальну, або інший вид відповідальності.

Така відповідальність встановлюється або в кримінальних кодексах, або окремими законами.

У результаті порівняння положень кримінального законодавства України, що передбачають відповідальність за посягання на об'єкти житлово-комунального господарства, з відповідними положеннями кримінального законодавства інших країн Європи, можна констатувати, що у цілому спостерігається єдиний підхід до визначення кола кримінально караних посягань у цій сфері. Закріплені у КК України види посягань на об'єкти житлово-комунального господарства присутні у кримінальному законодавстві всіх європейських країн. Це свідчить про узгодженість у цьому питанні українського кримінального законодавства з європейським. Проте, в більшості країн Європи дане злочинне діяння не виділяється в окрему кримінально-правову норму, а регламентується нормами, які встановлюють відповідальність за посягання на відносини власності.